

GAZETA LUDOWA

Pismo codzienne dla ludu polskiego na Śląsku.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. — Przedpłata na pocztach i w ekspedycji miesięcznie 4.00 marki, z odnośnieniem 4.30 marki
Ogłoszenia: za wiersz drobny lub jego miejsce 1 mk. — Reklamy na 3 stronie wiersz 3 mk. — Redakcja i administracja w Katowicach przy ulicy
Hofle'a (Hofleistr.) 14. — Telefon 1025. Pocztowe konto czekowe: Wrocław 44029. Redaktor naczelny: Aleksy Pałak w Katowicach.

Aljanci ściągają należność.

Fala oporu w Niemczech. — Dalsze obsadzenia zagłębia Ruhry. — Nie ustąpią, aż zapłacą.

Powrót delegacji niemieckiej.

Berlin, 10 marca. Dr. Simons wrócił wczoraj wieczorem o godz. 7 z całą delegacją z Londynu. Na poczdamskim dworcu kolejowym powitał go kanclerz rzeszy Fehrenbach, kilku wysokich urzędników i wielka rzesza ludu. Wznoszone okrzyki na cześć Simonsa, za jego „bohaterski” opór w Londynie. Podobnych owacji Simons doznawał już w drodze, tak naprzemiennie w Elberfeld jako pierwszeństwa stacji niemieckiej, przez koalicję jeszcze nie obsadzonej, gdzie powitał go pierwszy burmistrz i wielotysięczna rzesza ludu.

Niemcy wciąż jeszcze oszołomieni są wielkim swoim dziełem „bohaterskiego” swego „przeżycia” w Londynie, choć im się już woda za gardło ściąga. Oj, będzie im gorzej „Katzenjammer”, gdy otrzeźwieją.

Konfiskata cel niemieckich i kontrola eksportu.

Berlin, 10 marca. Gazety berlińskie donoszą z Koblencji, że oficerowie mocarstw Koalicji rozpoczęli od wczoraj ostrą kontrolę nad wszystkimi transportami węglowymi z obsadzonego przez koalicję zagłębia Ruhry. Pojedyncze kopalnie zajęte są przez oddziały wojska. — Z Londynu zaś donoszą, że Lloyd George wydał do przewodniczącego Komisji międzyrządowej do Nadreni rozkaz natychmiastowego obłożenia aresztem wszystkich cel niemieckich. Prezydent Komisji dla Nadreni wydał już odpowiednie wskazówki dla organów mu poddanych. Aljanci zabierają wszystkie cła, które dotąd Niemcy ściągali.

Emigranci poczynają się zjeżdżać.

Berlin, 10 marca. Wczoraj rozpoczęły się transporty kolejowe emigrantów górnośląskich z Niemiec, uprawnionych do głosowania. W ciągu dnia wczorajszego wyjechały z zagłębia przez wojska koalicyjne Dniśburga dwa pociągi z emigrantami, jeden z Hamburga, jeden z Frankfurtu n. M. i jeden z Berlina.

50 proc. nadwyżki za towary niemieckie

Londyn, 10 marca. W parlamencie angielskim oświadczył Bonar Law, że parlamentowi przedłożoną zostanie ustawa, według której na wszystkie towary pochodzące z Niemiec, nałożone będzie cło w wysokości 50 proc. Projekt ustawy przedłożony będzie prawdopodobnie dopiero po świątecznych wakacjach. — Tym sposobem rząd aljanci uniemożliwi Niemcom zbyć swoich towarów w Anglii.

Obsadzenie portu Hamburg.

Hamborn, 10 marca. (Tel. wł.) Wojska koalicyjne zajęły wczoraj także nadreński port węglowy miasta Hamburg i natychmiast rozpoczęły kontrolę wysyłanego z portu węgla niemieckiego.

Okupacja i konfiskata trwać będą, aż zapłacą.

Londyn, 10 marca. (Tel. wł.) Wydało urzędowy komunikat, według którego okupacja zagłębia Ruhry, ściąganie cel i t. d. trwać będzie tak długo, aż aljanci ścigają całą należność lub Niemcy zgodzą się na zapłatę.

Niemcy przychodzą do rozumu.

Londyn, 10 marca. (Tel. wł.) Fakt, że tak ambasadora niemieckiego w Londynie Sthamera jak ambasadora Meyera w Paryżu powołano do Berlina, uważają tu za pewnik, że Niemcy uślońkają będą znowu nawiązać zerwane rokowania. W latach rządowych wyrażają przekonanie, że ambasadorowie wrócą z nowymi propozycjami.

Berlin, 10 marca. (Tel. wł.) Działają w południe odbędzie się narada gabinetu a popołudniu posiedzenie komisji dla spraw zagran. parlamentu niemieckiego.

Wrocław, 10 marca. (Tel. wł.) Pierwszy pociąg emigracyjny nr. 15 przybył do Wrocławia w nocy na czwartek. Na głównym dworcu kolejowym przywitały transporty dziesiątki kapeli. Emigrantów powitamy jadłem i napitkiem. Wygłoszono liczne mowy. (Oczywiście, że teno nigdy w hurra patriotów nie brak.) O godz. 3. rano ranem pociąg ruszył dalej do Katowic. W krótkich odstępach czasu nadchodziły dalsze pociągi.

mocy bolszewików, ale rewolucja przeciw rządowi sowieckim wzbiera jak burza morze w całej Rosji. Każdej chwili nastąpić może obalenie rządu sowieków.

Hiszpański prezes ministrów zamordowany.

Madryt, 10-go marca. Prezydent ministrów hiszpańskich Dato zamordowany został wczoraj w drodze powrotnej z gmachu parlamentu. Rada ministrów pod przewodnictwem króla, powierzyła urząd prezesa ministrów tymczasowo ministrowi finansów Bugallalowi. Dato żąda w testamentie wykonanie pogrzebu bez żadnej okazyjności, wyraża tylko życzenie, aby zwłoki jego owinęto w szkarłat hiszpański.

Polacy amerykańscy na plebiscyt.

Warszawa. (Pał) Prasą Polskiego Związku Narodowego w Ameryce nadesłała 26,138 dolarów na plebiscyt górnośląski.

Przygotowania niemieckie do powstania.

Wydarzenia ostatnich dni potwierdzają nasze twierdzenia, że Niemcy z obawy przed wynikiem plebiscytu będą czynili wszystko, aby do plebiscytu nie dopuścić. Zaczeli więc na wielką skalę zakreślone akcje, celem wywołania rozruchów i niepokoiw w kraju. Oneśdał podaliśmy szereg faktów, potwierdzających zdradzieczny plan niemiecki. Nanał na wzięcie w Koflu i uwolnienie 17 uwiecznionych napały żołnierzy niemieckich w powiecie kozielskim. w Bytomiu i szeregu innych miejscowości. Aresztowania i konfiskaty dokonane przez wojska francuskie w powiecie strzeleckim wskazywają, że Niemcy przygotowali się do tej akcji aż do nadrobniejszych szczegółów. Obecnie jesteśmy w możności podania dalszych szczegółów zdradziecznej działalności niemieckiej.

Rozbieżność wiewców polskich i napały na Polaków.

Wzrost rubelki: Golew (Gollow).

W niedzielę, 6 marca br., miał się tu odbyć polski wiec plebiscytowy. Niemcy przywieźli na wiec z Rybnika na trzech ciężarówkach samochodów kilkudziesięciu bojowców, uzbrojonych w kije, pałki gumowe i broń palną. Natychmiast po przybyciu do wsi, zaczęli Niemcy odrazu terroryzować ludność mieszkającą. Ludność miejscowa odparła jednak wszelkie ataki niemieckie, raniąc przytem kilkunastu niemieckich napaścików. Banda wyrzuczona wreszcie.

Rybnik. Po ciężkiej straszeniu z Golejowa powrócili oni do Rybnika, gdzie się w tym czasie odbywał polski przedstawienie teatralne. Niemcy udali się na sale teatralną, gdzie wzięli zamordowane przeważnie kobiety i dzieci. Rozpędził więc z łatwością zebranych i urządził potem manifestację po całym mieście i pochody, w czasie których śpiewano narodowe pieśni niemieckie. Polaków, których po drodze spotykano, atakował tłum w niedzieli sposób. Z ubolewaniem podnieść należy, że miejscowy kontroler wioski nie okazał należytej sprężystości przy napaściach na Polaków i prowokacjach niemieckich.

Powiat gliwicki: Poniszowice (Ponischowitz).

W niedzielę, 6 marca br., zwołano tutaj wiec plebiscytowy. Obejrzała do ostatniej chwili nie chciał oddać Polakom wynajętej sali, a miejscowy proboszcz ostrzeżał Polaków, żeby nie brali udziału w wiece. Mimo to ludność polska udała się tłumnie na wiec i z wielką obojętnością do oddania sali. O tamtym porze odbył się niemiecki wiec, na który sprawdzało 50 stossrupplerów. Z powodu jednak małej liczby uczestników wiec niemiecki się nie odbył, a zebrani Niemcy rozszali się po ulicach. Po skończonym wiece polskim bojownicy niemieccy urządzili napad na Polaków i zaczęli do nich strzelać z rewolwerów. Zraniono jednego Polaka. Przybyła policja niemiecka skonfiskowała 5 rewolwerów i czterdzieście granatów. Jeden z bojowców niemieckich postrzelił się własnym rewolwerem, unadziży na ziemię. Ostatecznie wskutek zdecydowanej postawy ludności polskiej stossrupplerzy musieli opuścić wiec.

Powiat kozielski: Dzielów (Ozielau).

W niedzielę, 6-go marca przybyło tu kolejka około 40 Polaków, aby odwiedzić krewnych i znajomych. Gdy udali się gromadą w stronę Wronina, śpiewając polskie pieśni, przearrestowała ich wszystkich niemiecka policja plebiscytowa i odprowadziła z powrotem na dworzec. Pociąg następny odjechał dopiero za parę godzin. W tym czasie przybyły 3 kompanie stossrupplerów w szeregach pod dowództwem niemieckich oficerów i w obecności niemieckiej policji plebiscytowej bili Polaków.

Powiat raciborski: Kornica (Kornitz).

W sobotę 5-go marca rozbił stossrupplerzy niemiecy w Kórnicę wiec polski. Następnie rzucili się na stojący przed lokalem automobil polskiego Komitetu Plebiscytowego w Raciborzu i uprowadził go razem z sołtosem. Prawdopodobnie automobil przewieziony został poza linię demarkacyjną. Kierownikami napadu byli urzędnik gospodarczy w majątku pana Dietricha nazwiskiem Ignazi i młodzi Gliwianie.

Powiat tarnogórski: Tarnowskie Góry (Tarnowitz). W niedzielę, 6-go marca miał się odbyć na sali „Volksheim” polski wiec plebiscytowy. Na trzy godziny przedtem odbywał się w tejże sali wiec

Chwile sowieków policzone.

Paryż, 10 marca. (Tel. wł.) Atak wojsk czerwonych na petersburską twierdzę Kronstadt, opanowaną przez zbuntowanych marynarzy i robotników, został krwawo odparty. Petersburg znajduje się jeszcze w

Zakaz przyjazdu na G. Śląsk.

Katowice, 10-go marca. Z dniem dzisiejszym weszły w życie nowe przepisy Komisji międzysoj. według których osobom na G. Śląsku nie zamieszkałym lub nie mającym prawa głosowania, tylko w wyjątkowych wypadkach wolno na G. Śląsk przyjeżdżać. Dowód i wywóz kolowców motorowych i samochodów również jest zakazany.

Przyjazd deputowanych francuskich na Górny Śląsk.

Paryż. (Pał) Pewna liczba deputowanych postanowiła wjechać na Górny Śląsk z pośród siebie delegację złożoną z 10 osób w celu zorientowania się na miejscu co do warunków, w jakich odbędzie się plebiscyt na Górnym Śląsku. Delegacja wyjedzie z Paryża 15-go bm.

niemiecki. Po skończeniu swego wiecu Niemcy nie pozostawili sali, lecz czekali na wiec polski. Gdy tylko wiece polski sie zaczął, policant komunalny anodry Brzezina, znanv kierownik i organizator niemieckich bojówk, dał Niemcom znak na pisać. Na znak ten zebrali stostrupniarzy rzucił sie na Polaków i wiece rozbił. Oburzony tłum na zebraniu obit pewnego Niemca, kolejarza, na ulicy za jego występowanie przeciw Polsce i za jego uczestniczo w napadzie na polski wiec.

Katowice.

W poniedziałek, 7-go marca po południu odbył się polski wiec w Katowicach. Wiece ten musiano zakończyć przedwcześnie, ponieważ aprotowani stostrupniarzy, zgromadzili się na trzech ulicach prowadzących do komisariatu polskiego i zamierzali wiece rozbić, a równocześnie zniszczyć polski komisariat. Wojska francuskie opanowały sytuację, obsadzili komisariat, przez co uniemożliwili planowany napad.

Obok dworca stały w tym czasie trzy niemieckie automobile, które miały przewieźć stostrupniarzy niemieckich do Puław, by wywołać zaburzenia. Wojska francuskie zapobiegły jednak temu i zapolewały się znajdującymi się w autach stostrupniarami.

Sensacyjne odkrycia w sprawie działalności bojówek niemieckich w Bytomiu.

W związku z działalnością stostrupniarzy niemieckich w Bytomiu, w niedziele 6 marca br. możemy podać następujące szczegóły, stwierdzające, że cały ten nieudany zreszta napad był z dory ulanowany i pozostałe w związku z przygotowaniem niemieckimi, celem uniemożliwienia plebiacywu przez wywołanie niepokoiwu.

Napad stostrupniarow na wiec Oborniańskiej Partii Ludowej w sali koncertowej odbył się przy czystym udziale pań, przy obecności niemieckich urzędników policji plebiacywowej, i tak rozpoznano między napasnikami urzędnika morder (komunalni) policji Wehrhauza, który w cywilnym przebraniu brał w napadzie kierowniczv udział.

Wśród napasników stwierdzono obecność żołnierzy dawnego korpusu „Autoluka”, znanego ze swych okrucieństw w czasie zamachu Kappa i żołnierzy z dawnv armii bałtyckiej pod kierownictwem swych oficerów.

Na rogu ulicy Gliniańskiej i Hohenzollernów stało niemieckie auto, w którym znajdowali się oficerowie niemieccy, kierujący niemiecką organizacją bojową (Kampfororganisation). W napadzie brał udział kapitan Klingmueller, który tu przebywa jako podróżujący kupiec win, w rzeczywistości zaś należy do sztabu niemieckiej organizacji wojskowej.

Wśród znajdujących się w automobile oficerom meldunek z napadu na wiec w sali koncertowej. Inżynier Weber, mieszkający w Bytomiu, plac Franciszka Józefa 14, organizował dla urządzenia napadu bojówkę i ścignął ją w sile 150 ludzi z Borsigwerku (powiat zabrzański). W jego mieszkaniu zbierali się zranieni w czasie napadu na wiec w sali koncertowej stostrupniarzy i tutaj zostali opatwowani. Inżynier Weber jest znanv jako kierownik organizacji bojowej. Dodać należy, że porucznik Fels został w czasie napadu niedzielnego niemieckich bojówek aresztowany, zdołał jednak, jakkolwiek ciężko pobity, ułknąć.

Wszystkie powyższe fakty dowodzą, że mamy do czynienia z zorganizowaną akcją niemiecką, której celem jest wywołanie zamieszek i uniemożliwienie przez to plebiacywu. Równocześnie wiadomo, że cała zapadnia niemiecka cedełach forum plebiacywowe. Na szczęście udało się dotychczas zarówno wojskom koalicyjnym jak i naszel lud-

ności skutecznie opomować. Obowiązkiem Komisji Koalicyjnej jest przedsięwziąć energiczne kroki, celem stłumienia dalszych urów niemieckich zamachów. Ludność nasza sama nie opawa się na pombienia, pragnie jednak spokoju. Dzielno oczekuje energicznych zarządzeń Komisji Koalicyjnej.

Olbrzymie wiece polskie o Górny Śląsk.

Nieozgrzana rzeka płyną do nas rezolucje olbrzymich manifestacyjnych wieców górnoludskich w Polsce. Oto zbiera się przeważnie lud polski rolący po wotach i jednogłośnie przy burzy oklasków przyjmując rezolucje braterstwa, czeł i hołdu dla O. S. S.

Przystąpił ram setki, tysiące podjęło w niezwłaznych, spracowaną ręką rolnika skreślonych. Wzię z nich mco niezaparta i cicha przysięga: „Śliska nie damy!”

W otachnie da ch otwierałmmy rezolucje wieców z na-piętymi niepokoiwu: Kzyzwa nad Saneu (Małolol k). Ucie Słone (Małopolaka), Jadownia, Janowice (Małopolaka), Piotrowice (Zemla Górnoludska), zmiana Ostrowodu, narażi Międzybrodzie (pow. B. d. k.) — Małopolaka, Regulice (powiat K. a. o. w.) — narażi Szczecznv (Małopolaka), gmia Lirica Wilja (Małopolaka), Nierzyce, Jalwice, Nikłowice i Pułstewice, naczelny gm. n. owiawów: Podgórszkiego i Melekiego (Małopolaka), gmia Kłzów, gmia Włkowice, gmia Ryhna (Małolol a), gmia Kąkolwice (Małopolaka), 12 wsi narażi Dylwosow, naczelny gm. n. powiatu Litmanowskiego (Małolol k), mieszczacy czterech wsi: Włkowice, Małolol Sowiński (pow. Jarosław Małolol a), Przeczółwice.

W zstkie te rezolucje skłaniał hołd powstalcim i bojownikom o wolność Śląska, wzywając Sejm i Rząd polski do obrony śląskiej ludności przed gwałtami i przemcaw oraz zwracając slobowanie złozenia w obronie Śląska swojej krwi i swego mienia.

Niechże te słowa serdeczne i ten zw goręce braci wazych z szacunkiem obecni granicy, bez nam wolności i oduęch w dniu walki niekrwawej, w dniu niebistw!

Powiat gliwicki.

27. lutego odbyło się w owietcie gliwickim 6 wieców w miejscowościach: Wismia, Włkowice, Bzduł, Seroty, Przysiecz, Kuty Włsote. Wzyskie miały przebieg zaawajacy i spokojny a skończyły się entuzjastycznie.

Powiat bytomski.

Odbyły się tu 27. lutego wiece w Orzechowie, Brzezich, Chorożowice, Brzozowicach, Kamińcu, Przechodzie, Rożarku, Godolu, Bystrku, Włkif Dobrej, Biarnickim i tam odbył się wiec. Wzyskie a zajądwo wozowizy w Piekarach (zarządy 27 towarzystw), Szombarkach, Chebzu, Krchpu, Eintrachtu, w Bobcu, w Łagiewnikach, Linaach, Świętochłowicach, W Miechowia h' odbył się wiec kobiet. Wzyskie wiece odznaczały się ogromną ilością uczestników, a mianowicie od tysięcy do czterech tysięcy. Wzyskie uchwalono protesty przeciwko emigrantom, które wysłano do Opola.

Powiat przysięski.

Odbyły się tu 27. lutego wiece polskie: Cwlicke, Stara Ws, Bze Górne i Dolne, Oławoswice, Czarnokowice, Kober, Ligota, Oczarkowice, Szeroka, Ornowitowice, Imielni. Przez te wszystkie wiec zebrania w miejscowościach: Bławoswice, Wsola, Czarna Góra, Kiermy, Mierzwica, Wsioje, Wsioje, Miedzina, Pch, Stuchdzinice, Lankowice, Górne Dziatka, Chazki, Piotrowice. Wzyskie wiece miały charakter podniosły i przeszły spokojnie. Zapro-

testowały jeszcze przeciwko równocześnie nstawa tu emigrantów radv gmin w Zgoniu, Włoszczowach, Końwice i Zadzroci.

Podział lubiński stawił swąv polskost. W niedzielę 6 marca odbyło się w powiecie lubińskim 18 wieców polskich, wznawiając w samym Lublinie i w gminach: Briniec Stary (Bziniz), Siaraw (Scheraka), Kikotina (Charlottenhof), W dźina (Wend), Zborowickie (Sorowicki), Ciang (Czianau), Pawonków (Pawonkai), Pludry (Pluder - Petershof), Wielkie Łagiewniki (Gross Lagiewnik), Myle Łagiewniki (Klein Lagiewnik), D-afin, Hadra, Kłina (Kałina), Karbutowice (Karbutowiz), Solarnia, Brusiek (Bruschiek), Kołecze (Kochowice), Wzyskie wiece odbyły się wczynie. Brał w nich udział prawie cała ludność twych gmin. W niektórych miejscach, gdzie stostrupniarzy niemieczy powołał się na przeszkodę, duo im w sposób tak dobitny do zrozumienia, że nie mają tam co robić, że czempredęj w nogach szukali ratunku.

Przyjazd pociągów z emigrantami na Górny Śląsk!

Począwszy od 10-go marca zaczęła przybywać do Górny Śląsk i do Lublińca pociągi z emigrantami. Pociągi przybywały będą częstotlv z Wrocławia przez Opole, albo Kłuczborsk, częstotlv zaś z Nysy przez Głubczyce, Koźle lub Opole. Dyrekcja kolejiowa katowicka zorganizowała na terenie plebiacywowy 9 odrębnych linii kolejiowych, po których kursować będą te pociągi z emigrantami, w krótkich odstępach czasu.

Linie te są:

1. Wrocław — Opole — Kędzierzyn — Gliwice — Katowice.
2. Nysa — Niem. Racławice — Głogówek, Koźle — Kędzierzyn, Gliwice — Katowice.
3. Wrocław — Opole — Wielkie Strzelsce — Pyskowice — Bytom — Katowice.
4. Wrocław — Kłuczborsk — Lubliniec — Tarnowski Góry — Bytom — Katowice.
5. Nysa — Niem. Racławice — Głubczyce — Radoz — Neda — Rybnik — Orzesze — Mikołów — Katowice.
6. Wrocław — Opole — Wosowska — Tarnowski Góry — Bytom — Katowice.
7. Wrocław — Kłuczborsk — Wosowska — Tarnowski Góry — Bytom — Katowice.
8. Nysa — Komprachcice — Opole — Wielkie Strzelsce — Pyskowice — Bytom — Król. Huta — Katowice.
9. Wrocław — Poniędół — (pow. opolski) Opole — Kędzierzyn — Gliwice — Katowice.

Dla powiadomienia komitetów gminnych, które miały zająć się rozmieszczeniem na kwaterych emigrantów polskich, podałem poniżej czas przyjazdu pociągów do najważniejszych stacji w dniu 10-go marca, gdyż potem pociągi nadochodzą będą prawie regularnie o tym samym czasie z uunożeniem ich liczbv w ostatnich dniach przed plebiacywem.

Dnia 10-go marca przybędzie na O. Śląsk 16 pociągów.

1. pociąg Nr. 7 z Wrocławia przez Opole — Kędzierzyn — Gliwice do Katowic. Przybywa do Katowic o 930.
2. pociąg Nr. 3 z Wrocławia przez Opole — Wosowska — Tarnowski Góry — Bytom. Do Katowic przyjeżdża o 1230.
3. pociąg Nr. 9 z Nysy do Katowic. Do Katowic przyjeżdża o 1245.
4. pociąg Nr. 11 z Wrocławia przez Kłuczborsk — Lubliniec. Bytom. Do Katowic przyjeżdża o 235.
5. pociąg Nr. 13 z Wrocławia przez Kłuczborsk

HENRYK SIENKIEWICZ

Obrona Częstochowy.

(Ciąg dalszy.)

W kilka dni później, wieść gruchnęła po obwie szwedzkiej, że kopacze znaleźli przechód podziemny, idący pod sam kościół i klasztor, i że jak jenerał zechce, wysłać całą twierdzę w powietrze. Radco niezmierzna ogarnęła zmuszonych inrozami, głodem i bezowna pracą szwedzkiej żołnierzy.

Orężnicy: „Masz Częstochowu!... Wyśadymy ten kurnik!” przebiegły z ust do ust. Rozpoczęły się ucerty i pijałkva.

Wzrascowicz był wazdziej, zuchwałv żołnierz, potwierdził sto razy dzienne wieść o zaalzeniu przechodu, podniósł ucerty i hulalięki.

Echa tej radości dożyły akowicie i do Częstochowy. Wiadomość o minach, już założonych i gotowych do wybuchu, rozbiegła się z szybkością błyskawicy, jakby jeźdźców na drugi. Najodważniejsi nawet zbiegli. Niewiarzy z placem poczęli obiegać mieszkające przeczva, wyścigać ku niemu dzieci, gdy ukazywał się na chwie i wolał:

— Nie bóg niewynych!... krew ich upadnie na ciebie!...

Im kto wierzchny był ichorem, z tem większą odzwaga nacierał teraz na kuczd Kordeckiego, aby zabić go i zgubić świętego miejsca, stolicy Najświętszej Panny.

Nastąpił tak ciężkie chwile i tak bolesne dla tego bohatera w hablicie, który nigdy dotąd nie wywało. Szwedzi zachcieli szturmem, aby temu dowodzący oknać obłącznqv, że już nie potrzebuja u kul, im armat, dość im lednia nitkę prochowa zana-

lić. Przecieranie wiec rosło w klasztorze. W czasie głuchych nocy, niektórym najchłodniejszym wydawało się, że słyszą już pod ziemią jakieś szmerzy, jakieś ruchy, że Szwedzi są już pod samym klasztorom. Jakiś wreszcie na dachu i znaczną częśc zaskoników. Ci ojcem Starodomin na czele, idący do przeczva, by niewznieć rokowania o poddanie się rozpaczał. Z nimi razem poszło kilku żołnierzy i kilku słachv.

Wówczas ksiądz Kordecki wyszedł na podwórze, a gdy tłum otoczył go ścinnym kołem, tak mowić poczał:

— Zall nie przysięgaliście sobie, że do ostatniej kropli krwi bronie świętego przybytku będziemy? Znowo powiadam wam, jeżeli prochy nas wzruszą, to tylko liche cała nasza, tylko doczesne zwłoki opadną z powrotem na ziemię, a dusze już nie wrócą...

Niebo otworzy się nad nami, i tam wdęła w wesele, w szczyście, jako morze bez granic. Tam Jezus Chrystus je przyjmie i ta Matka Najświętsza, i wyjdzie przeciw nim, a one jako przyczłw zbiec się na jej płaszczu i w światłości się zamurują w wieczne Boga patrząc będą.

Tu, jakby blask tej światłości zajął na twarzy jego, oczy natychmiast wzniósł w górę i oddał walec z powagą i spokojem ziemiakim:

— Panie, który światom rządzi, Ty patrzysz w serce moie i wiesz, że nie kłamię ludowi temu, mówiąc, iż gdyby własnej szczyściewoli tylko pragnął, tydemby rękę wyścigał ku Tobie i o ołtarzym z głebi dory mój. — Ręczę, smaga, aby te ołtarze były, a ty wybuchy, bo w takiej śmierci jest okupienie wsi i grzechów, bo jest odpocznik wieczny, a sługa Twój zmęczony i spracowany już bardzo. I tak było i chciał takiej nagrody za śmierć bez mekci, jako wzmienie oka krótkie, jako błys awica na uci-

bie przemajając, po której wiecność niezmienna, szerzenie nieprzabrane, radość bez końca!...

Leć Ty mi kazałś szczyście przybytku Twego, wiec mi odejść nie wolno; Tyś mnie na straż postawił, więc walcę wam mnie moe Twoja, i wien tu. Panie, szczęść, że nie wyjdę z tej ziemi, jeżeliśka aż pod nogi kościół ostar, choćby wszystkie prochy i niszczące saletry pod m złożono, dośby mi było je przetrząść, ażeby nie wybuchy...!

Tu zwrócił się do zgromadzonych i tak mowil dalej:

— Bóg mi dał te moc, lecz za zdmiecieciast z serce waszkie! Duch mo polenka zięć i powiada wam: Kłamię nieprzysięgieli wsi i niema prochu, szczyście smoleńskie!... Wz, ludzie twóżyliście serce, w, w których przeczstach wae potulim, nie zaślubiajcie na to, by dziś jeszcze wesz do królestwa łaski i odczucia, więc nie masz prochu pod stopami waszmi! Bóg chce ocalić ten przybtek, aby jakoarka Noego, unosił się nad potopem kłesk i niedoli, więc po raz trzech, w imię Boga powiadam wam: nie masz prochu pod kucdami! A gdy w Jego imieniu mówię, kto będzie śmiał mi przeczyć, kto wątpić jeszcze nie odważy!...

To rzekłszy, umilkł i patrzył na tłum zakonników, słachv i żołnierzy. Leć tak była nierzachwa na wiarę, pewność i siła w jego głosie, że oni milczeli także i ujęt nie wystąpił.

Przezwinię, otucha zaczęła wstępować, w sercu, aż nałonec Marcia rzekł:

— Bóg pochwalony być Pańskie!... Od trzech dni mówią, iż mogą fortece wysadzić, czemuż nie wysadzą?

— Chwała Najświętszej Pannie! Czemu nie wysadzą? — powtórzyło kilkanaście głosów. (Ciąg dalszy nastąpi.)

W przedziśnią plebiscytu oto są prawdziwe, serdeczne, z głębi duszy płynące słowa, które niech będą najlepszą odpowiedzią na niemieckie wybiłanie okien, na niemieckie wyzyskiwa Polaków na ulicy, na afektowanie bólem naszych dzielnych Polaków. W urzędniackich dachach niemieckich a dzisiaj szczytach kaciowych obudziło się polskie serce i wola do nas wstąpiła a niezlomna przetrwa. *Zdrść im!*

